

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 2021-17273
Den 3. september 2021

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 21. september 2021

SAMLENOTAT

1. Præsentation af det slovenske formandskabs prioriteter.....	2
2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober 2021	4
3. COVID-19-koordination	6
4. EU/UK-relationer.....	9
5. Lovgivningsmæssig programmering.....	13
6. Konferencen om Europas fremtid	15

1. Præsentation af det slovenske formandskabs prioriteter

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt dokument

1. Resumé

Slovenien overtog d. 1. juli 2021 det roterende formandskab for Rådet. Der forventes på rådsmødet en kort præsentation af formandskabets prioriteter, der allerede er fastlagte, og som ikke ventes at give anledning til reel debat. Formandskabet arbejder ud fra mottoet "Together. Resilient. Europe". De fire hovedprioriteter er: 1) styrkelse af EU's modstandsdygtighed med fokus på sundhed, genopretning og strategisk autonomi; 2) Konferencen om Europas fremtid; 3) Den europæiske levevis, retsstatsprincippet og ligebehandling; og 4) et sikkert og tilregneligt EU i stand til at sikre stabilitet og sikkerhed i nabolande.

2. Baggrund

Slovenien overtog det roterende EU-formandskab d. 1. juli 2021. Det slovenske formandskab ventes på rådsmødet, som vanligt i forbindelse med et nyt formandskabs begyndelse, at præsentere sine allerede fastlagte prioriteter for arbejdet i Rådet frem til og med d. 31. december 2021. Præsentationen ventes ikke at give anledning til reel debat.

3. Formål og indhold

Det slovenske formandskabsprogram er udformet under mottoet "Together. Resilient. Europe" og indeholder følgende fire overordnede hovedprioriteter:

1. Styrkelse af EU's modstandsdygtighed med fokus på sundhed, genopretning og strategisk autonomi

I lyset af COVID-19-pandemien er formandskabets førsteprioritet opbygningen af et modstandsdygtigt krisehåndteringssystem med henblik på at gøre EU bedre beredt på den næste krise. Der vil derfor være fokus på strategisk autonomi og kapacitetsopbygning på såvel sundhedsområdet som i forhold til energiforsyning, forsyningskæder, klima og cybersikkerhed. Formandskabet vil desuden fokusere på den økonomiske genopretning via den grønne og digitale omstilling og implementeringen af genopretnings- og resiliensfaciliteten.

2. Konferencen om Europas fremtid

Formandskabet ser Konferencen som en vigtig opgave med hovedformålet at bringe borgerne og EU tættere på hinanden. Formandskabet har i den forbindelse dedikeret den årlige internationale konference 'Bled Strategic Forum' til en diskussion om Europas fremtid.

3. Den europæiske levevis, retsstatsprincippet og ligebehandling

Formandskabet vil fokusere på at styrke retsstatsprincippet som en af EU's grundlæggende værdier. Med udgangspunkt i Kommissionens årlige retsstatsrapport vil formandskabet fortsætte den årlige retsstatsdialog med medlemslandene. I den forbindelse vil formandskabet ligeledes arbejde for at styrke det gensidige kendskab til medlemslandenes forfatningsmæssige og kulturelle ligheder og forskelle.

4. Et sikkert og tilregneligt EU i stand til at sikre stabilitet og sikkerhed i nabolande

En hovedprioritet for formandskabet er Vestbalkan og EU-udvidelse, som ventes tildelt ekstra opmærksomhed, herunder i form af et EU-Vestbalkan-topmøde. Formandskabet vil desuden arbejde for at styrke det transatlantiske forhold via et tæt samarbejde med USA og NATO

baseret på fælles principper, værdier og interesser. Endelig vil formandskabet sætte fokus på at opbygge et stærkere Schengen-område forberedt på fremtidens udfordringer og forsøge at skabe fremskridt på asyl- og migrationsområdet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Præsentationen af formandskabsprogrammet ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget konkret stilling til eventuelle konsekvenser i forbindelse med behandlingen af de enkelte forslag inden for prioriteterne.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemslande forventes at tage formandskabsprogrammet til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage punktet til efterretning, idet der konkret vil blive taget stilling til de enkelte elementer, når de fremlægges.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober 2021

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 21. september 2021 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober at blive præsenteret og drøftet. Udkastet til kommenteret dagsorden foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. På nuværende tidspunkt er forventningen, at der på mødet i Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober vil være en drøftelse af status vedrørende COVID-19, digitalisering samt forberedelse af ASEM- og Østlig Partnerskab topmøder, der finder sted hhv. den 25. – 26. november og den 15. december 2021.

2. Baggrund

Der afholdes møde i Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober 2021. I henhold til forretningsordenen for Det Europæiske Råd (artikel 3) forbereder Rådet (almindelige anliggender) møderne i Det Europæiske Råd.

3. Formål og indhold

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 21. september 2021 forventes udkastet til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober at blive præsenteret og drøftet. Udkastet til kommenteret dagsorden foreligger endnu ikke, og dagsordenen for mødet i Det Europæiske Råd er fortsat under overvejelse. På nuværende tidspunkt er forventningen, at der på mødet i Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober vil være en drøftelse af status vedrørende COVID-19, digitalisering samt forberedelse af ASEM- og Østlig Partnerskab topmøder, der finder sted hhv. den 25. – 26. november og den 15. december 2021.

Dagsordenen kan blive justeret frem mod mødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Udkastet til den kommenterede dagsorden for Det Europæiske Råd den 21. – 22. oktober 2021 ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Konsekvenserne af disse vil først kunne vurderes, når der foreligger konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Idet der endnu ikke foreligger et udkast til kommenteret dagsorden, kendes andre landes holdninger ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage formandskabets præsentation af udkastet til kommenteret dagsorden til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. COVID-19-koordination

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) den 21. september 2021 ventes en drøftelse om COVID-19-situationen i Europa. Der er endnu ikke kommunikeret om konkret indhold for drøftelsen. Det ventes, at det slovenske formandskab og Europa-Kommissionen vil give en overordnet status for den epidemiologiske situation og vaccineudrulningen i EU. Det forventes, at den generelle COVID-19-håndtering vil blive drøftet med fokus på vaccineproduktion, vaccinedeling, rejserestriktioner, herunder eventuel ændring af rådsbenstillingerne for henholdsvis indre og ydre grænser samt den epidemiologiske situation.

Regeringen støtter tæt EU-koordination af indsatsen mod COVID-19 i medlemslandene. Det er samtidig vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger relateret til indsatsen mod COVID-19. Regeringen støtter arbejdet i regi af Bretons taskeforce for at øge den europæiske vaccineproduktionskapacitet. Regeringen støtter, at tredjelande tilsluttes EU's digitale COVID-certifikat, og at EU leverer på donation af vacciner til tredjelande.

2. Baggrund

COVID-19-koordination i EU-regi har løbende været drøftet i 2020 og 2021 ved møder i Det Europæiske Råd, de uformelle videokonferencer blandt EU's stats- og regeringschefer, i Rådet for generelle anliggender og blandt sundhedsministrene m.v.

3. Formål og indhold

Drøftelserne ventes at tage udgangspunkt i status for COVID-19-situationen i EU med fokus på den generelle sundhedssituation, herunder vaccineproduktion, vaccineudrulning, vaccinedeling, rejserestriktioner, herunder eventuel ændring af rådshenstillingerne for henholdsvis indre og ydre grænser, samt den epidemiologiske situation.

Først forventes der en generel drøftelse af COVID-situationen, herunder status for vaccineudrulningen, forventninger til udviklingen i leverancerne af vacciner samt spørgsmålet om revaccination af færdigvaccinerede borgere. Målet om at vaccinere 70 procent af alle voksne borgere i EU inden sommerens udgang blev indfriet i slutningen af august. Over 256 millioner EU-borgere er nu færdigvaccinerede. Vedrørende fremtidige vaccineleverancer har EU-Kommissionen på vegne af alle medlemslande i de seneste måneder indgået kontrakter med Moderna, BioNTech-Pfizer og Novavax om indkøb af yderligere vacciner til levering i 2021, 2022 og 2023. Der forventes en drøftelse af Kommissionens nedsatte taskeforce ledet af kommissær Thierry Breton. Taskeforcen fortsætter arbejdet med at udvide den europæiske produktionskapacitet af vacciner i samarbejde med producenterne ved at identificere og afhjælpe flaskehalse i de europæiske produktions- og værdikæder og fremme industrielt samarbejde.

Endvidere forventes en drøftelse af mobilitet og rejserestriktioner i lyset af COVID-19, herunder truslen fra spredning af bekymrende virusvarianter. EU's digitale COVID-certifikat er implementeret af alle medlemslande. Tredjelande tilsluttes løbende ordningen. En tilslutning indebærer, at medlemslandene skal anerkende pågældende tredjelandes COVID-certifikater som ligeværdig dokumentation. Sundhedsmæssigt begrundede rejserestriktioner fastsættes fortsat af

medlemslandene. I lyset af, at EU's målsætning om 70 procent vaccinerede er nået, forventes en drøftelse af, hvorvidt rådshenstillingerne om indre og ydre grænser skal ændres.

Til sidst ventes eventuelt en drøftelse af status for medlemslandenes konkrete udmøntning af vaccinedonationer til tredjelande. Målet er, at over 200 millioner vaccinedoser vil blive leveret til mellem- og lavindkomstlande inden årets udgang. Vaccinedelingsmekanismen kan udover at hjælpe til bekæmpelsen af COVID-19 i modtagerlandene være et vigtigt redskab til strategisk kommunikation og dermed til at tydeliggøre den ledende rolle, som EU indtager i den globale bekæmpelse af COVID-19. Regeringen har besluttet, at Danmark vil donere mindst tre millioner doser inden udgangen af 2021. Der er hidtil blevet leveret til Kenya, Ukraine og Bhutan, ligesom der på nuværende tidspunkt pågår donation gennem COVAX, hvor en del af donationen er øremærket lande i det nordlige Afrika. Der er desuden afsat doser til donation til Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo og Nordmakedonien. Regeringen tager løbende stilling til evt. nye donationer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen medfører ikke i sig selv konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt opbakning fra medlemslandene til en mere koordineret tilgang til COVID-19. Samtidig er der et generelt ønske om at fastholde den nationale kompetence til at fastsætte egne regler for indsatser. Der er bred opbakning til tiltag, der skal styrke vaccinationsindsatsen i EU samt tiltag i retning af udvidelse af vaccineproduktionskapaciteten. EU-medlemslandene bakker generelt bredt op om, at tredjelande forbindes til EU's digitale COVID-certifikat. Herudover er der bred opbakning til, at EU deler vacciner med tredjelande.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt en tættere koordination af COVID-19-indsatsen i medlemslandene. Det er vigtigt for regeringen, at medlemslandene har råderum og fleksibilitet til at træffe de nødvendige politiske og sundhedsmæssige beslutninger, herunder at fastsættelse af de konkrete indsatser mod COVID-19 fortsat sker i medlemslandene. Regeringen støtter arbejdet med at øge den europæiske vaccineproduktionskapacitet. Regeringen støtter, at tredjelande tilsluttes EU's digitale COVID-certifikat, hvorved COVID-certifikater fra pågældende tredjelande skal anerkendes som ligeværdig dokumentation. Regeringen støtter, at EU leverer på donation af vacciner til tredjelande.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

EU-koordination af COVID-19 har i regi af Rådet for generelle anliggender tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 18. september 2020, 9. oktober 2020, 15. januar 2021, 15. april 2021 og 6. maj 2021 til orientering.

4. EU/UK-relationer

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet forventes en status for gennemførelsen af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK, herunder dialogen med UK om udmøntning af Nordirlandsprotokollen.

2. Baggrund

Den 24. december 2020 blev der opnået enighed om en aftale om det fremtidige forhold mellem EU og UK i form af en Handels- og samarbejdsaftale, som trådte endeligt i kraft den 1. maj 2021 efter Europa-Parlamentets godkendelse af aftalen. Fokus er nu på gennemførelse af aftalen.

3. Formål og indhold

På rådsmødet forventes en status for gennemførelsen af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK samt den videre proces med fokus på dialogen med UK om udmøntning af Nordirlands-protokollen.

Der har været et løbende britisk pres på EU for at medvirke til at afbøde negative konsekvenser af Brexit med særløsninger og overgangsordninger, herunder ikke mindst ift. Nordirlands-protokollen, som forsat er den største Brexit-relaterede konflikt og udfordring for den praktiske omsætning af aftalegrundlaget mellem EU og UK. Nordirlands-problematikken var noget af det vanskeligste under Brexit-forhandlingerne. UK har fra starten været tilbageholdende i arbejdet med at implementere protokollen og kun i begrænset omfang etableret de aftalte kontrolprocedurer, inspektionssteder, systemer for udveksling af varer og handelsdata m.v. Det har samlet set bidraget til tvivl om, hvorvidt man fra britisk side ønsker at efterleve forpligtelserne i protokollen, eller om UK reelt ønsker en genåbning og genforhandling af protokollen midt i implementeringsfasen.

Primo marts spidsede situationen til, da UK egenhændigt bl.a. forlængede overgangsordningen for fødevarieimportkontrol. EU-kommissionen indledte som reaktion den 15. marts en traktatkrænkelsessag mod UK for manglende implementering af protokollen og for brud på protokollens bestemmelser om loyalt samarbejde. EU-kommissionen tilkendegav endvidere muligheden for at igangsætte en tvistbilæggelsesprocedure med mulig sanktionering under Udtrædelsesaftalen og Handels- og samarbejdsaftalen (fx bøder, told og suspendering af aftaledele) i sidste instans om nødvendigt.

Der har været en løbende dialog mellem Kommissionen og UK om mulige løsninger på ca. 25 konkrete udfordringer med implementeringen af protokollen. Kommissionen har udarbejdet en række konkrete forslag til løsninger samt et forslag om, at EU og UK indgår en midlertidig eller permanent veterinæraftale baseret på EU-regulering, der vil kunne fjerne ca. 80 % af fødevarieimportkontrollen og dermed løse hovedparten af udfordringerne. Disse forslag er dog indtil videre blevet afvist af UK som utilstrækkelige hhv. uforenelige med britisk krav om reguleringsmæssig uafhængighed af EU.

EU har løbende udvist fleksibilitet ift. britiske ønsker om forlængelser af overgangsordninger m.v. I juni accepterede EU et britisk ønske om endnu engang at forlænge undtagelsen for forbud

mod import af kølet kød fra 3. lande til den 1. oktober, hvor også en række andre undtagelser udløber. I juli har Kommissionen indvilget i en britisk anmodning om at pause traktatkrænkelsesprocessen samt en evt. tvistbilæggelsesproces, mens forhandlingerne foregår. Kommissionen har med fuld støtte fra medlemslandene dog klart afvist en egentlig genåbning og genforhandling af protokollen. EU har samtidig givet udtryk for, at man forventer, at UK loyalt efterlever indgåede forpligtelser.

Den 21. juli fremlagde UK et samlet udspil til sine ønsker ift. Nordirlands-protokollen, som lægger op til væsentlige ændringer af protokollen, herunder bl.a. betydelig begrænsning af varekontrol, større ligestilling af EU og UK regulering samt udfasning af EU-domstolen som retsinstans for protokollen. Om end man fra britisk side foreløbigt ikke agter at suspendere aftalen, forbeholder man sig retten til at aktivere artikel 16 i protokollen, der ultimativt kan indebære en opsigelse af hele protokollen.

I lyset af UK's tilgang til implementering af protokollen er der risiko for, at konfliktniveauet optrappes, ligesom der kan blive tale om en længerevarende proces potentielt med yderligere udskydelser af overgangsordninger eller unilateralt britisk slækkelse på varekontrol til Nordirland. I givet fald vil den bredere negative påvirkning af forholdet mellem EU og UK kunne fortsætte.

På visse andre områder er samarbejdet dog blevet udbygget.

Den 28. juni 2021 besluttede Kommissionen at tildele UK tiltrækkelighedsvurdering ift. GDPR, hvilket muliggør fortsat dataudveksling mellem EU og UK i en fireårig periode baseret på eksisterende vilkår. Kommissionens beslutning kan dog tilbagekaldes, i fald at UK's regler ikke længere vurderes at være tilstrækkelige ift. EU's regelsæt på området.

Den 31. december 2020 blev der opnået enighed mellem UK og Spanien om en ramme for en fremtidig aftale mellem EU og UK fsva. Gibraltar, idet Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK ikke omfatter Gibraltar. En sådan aftale er derfor en naturlig følge af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK og skal nu forhandles, hvorfor Kommissionen har fremsat et forslag til forhandlingsmandat. En aftale vil skulle tage højde for de særlige politiske, juridiske og geografiske forhold fsva. Gibraltar og så vidt muligt afskaffe fysiske begrænsninger for bevægelser af varer og personer mellem Spanien og Gibraltar, dog uden at Gibraltar bliver en del af Schengenområdet og Toldunionen og således, at det indre marked og Schengen-områdets integritet beskyttes.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har den 27. april 2021 i henhold til TEUF artikel 217 og artikel 218 stk. 6 godkendt aftalen mellem EU og UK. Europa-Parlamentet har vedtaget en resolution om det fremtidige forhold mellem EU og UK den 12. februar 2020 og én yderligere på plenarsamlingen den 18. juni 2020.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet er overholdt. Kommissionen har forhandlet på EU's vegne inden for rammerne af Ministerrådets forhandlingsmandat. Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK er indgået som en ren EU-aftale ('EU-only'), og aftalen er på EU-siden derfor alene godkendt af Ministerrådet og Europa-Parlamentet og skal ikke ratificeres i de enkelte medlemslande.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Indgåelsen af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK bidrager til at afbøde nogle af de samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser ved UK's udtræden af EU. Brexit vil dog fortsat have negative økonomiske konsekvenser for dansk fiskeri, da det indebærer et kvotetab. Der forventes ligeledes fortsat administrative konsekvenser for varehandlen som følge af UK's udtræden af EU, uanset den indgåede handelsaftale. Det gælder bl.a. for fødevarer virksomheder, som oplever øgede omkostninger og administrative byrder ved såvel import fra og eksport til UK.

Herudover vil Brexit medføre en række statsfinansielle konsekvenser, herunder fx at Storbritannien fremadrettet som tredjeland ikke længere vil medfinansiere nye, indgåede forpligtelser under EU's budget. Dette vil alt andet lige føre til en større dansk finansieringsandel.

8. Høring

Kommissionens forslag til EU's forhandlingsmandat for Handels- og samarbejdsaftalen blev sendt i høring den 6. februar 2020, og høringsvarerne blev efterfølgende inkluderet i et revideret grund- og nærhedsnotat om forslaget til forhandlingsmandat, der blev oversendt til Europaudvalget den 19. februar 2020.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være bred opbakning til at sikre en effektiv gennemførelse af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK samt det videre samarbejde med UK inden for de nye rammevilkår efter Brexit, herunder med løsninger på udfordringerne med udmøntningen af Nordirlands-protokollen, med fuld respekt for EU-retten og de indgåede aftaler mellem EU og UK og med fortsat balance mellem rettigheder og pligter.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side arbejdes for en effektiv gennemførelse af aftalen med fokus på korrekt og rettidig udmøntning af de indeholdte bestemmelser samt etablering af stærke mekanismer til at sikre fair konkurrencevilkår i praksis. Regeringen er i den forbindelse bekymret for UK's tilgang til implementering af Handels- og samarbejdsaftalen samt Nordirlands-protokollen og støtter, at Kommissionen tager de fornødne skridt til at sikre britisk efterlevelse af nævnte forpligtelser.

Fsva. Nordirlands-protokollen støtter man en fuld implementering, så man ikke risikerer det indre markeds sikkerhed og undgår en hård grænse på den irske ø af hensyn til fredsaftalen. Der bør udvises pragmatisk åbenhed overfor praktiske løsninger på konkrete udfordringer inden for den givne ramme, men grundlaget må være god tro og accept af indgåede aftaler og forpligtelser.

I naturlig forlængelse af Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og UK støtter man fra dansk side, at EU forhandler en aftale med UK ift. Gibraltar.

Det er vigtigt inden for de nye rammevilkår efter Brexit at etablere et tæt og konstruktivt forhold til UK og fremme markedsadgang og handel, med fortsat balance mellem rettigheder og pligter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forholdet mellem EU og Storbritannien blev senest forelagt Folketingets Europaudvalget til orientering den 15. april 2021 i forbindelse med forelæggelsen af rådsmødet (almindelige anliggender) den 20. april 2021 og den 18. maj 2021 i forbindelse med forelæggelsen af X-DER den 24.- 25. maj 2021. Europaudvalget modtog den 29. december 2020 et notat fra regeringen om aftalen mellem EU og UK. Udenrigsministeren orienterede desuden under ”siden sidst” Folketingets Europaudvalg om Brexit-aftalen den 15. januar 2021.

Den overordnede danske tilgang til forhandlingerne om det fremtidige forhold blev forelagt Europaudvalget til forhandlingsoplæg den 6. februar 2020. Der blev forelagt forhandlingsoplæg vedr. udtrædelsesaftalen og de fremadrettede perspektiver den 21. april 2017.

Derudover har Europaudvalget modtaget i alt elleve uformelle og fortrolige tekniske briefinger om Brexit, senest den 14. januar 2021.

Fsva. Gibraltar har Folketingets Europaudvalg modtaget grund- og nærhedsnotat den 24. august 2021.

5. Lovgivningsmæssig programmering

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender) ventes Europa-Kommissionen at præsentere en såkaldt hensigtserklæring til formanden for Europa-Parlamentet og formandskabet for Rådet vedrørende Kommissionens kommende arbejdsprogram for 2022 samt sin årlige, såkaldte strategiske fremsynsrapport. Der forventes en drøftelse af arbejdet med den årlige programmering af lovgivningsarbejdet.

2. Baggrund

Det følger af den inter-institutionelle aftale om bedre lovgivning mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet fra 2016 (IIAen), at de tre institutioner sammen skal styrke EU's årlige og flerårige programmering. Formålet med den tilbagevendende, årlige programmering er at identificere de større politiske sager, som bør have særlig prioritet i lovgivningsarbejdet på tværs af institutionerne for derved også i praksis at sikre reel samordning af tilrettelæggelsen af lovgivningsarbejdet i hhv. Europa-Parlamentet og Rådet.

3. Formål og indhold

På rådsmødet ventes Kommissionen at præsentere en hensigtserklæring vedrørende den lovgivningsmæssige programmering for 2022 samt et understøttende, analytisk baggrundspapir, den såkaldte årlige strategiske fremsynsrapport, med henblik på en samlet drøftelse heraf. Drøftelsen indgår dermed i en årligt tilbagevendende, struktureret proces, hvor Kommissionen søger input fra både Rådet og Europa-Parlamentet som led i arbejdet med den lovgivningsmæssige programmering og tilrettelæggelsen af det kommende års lovgivningsarbejde. Processen ventes at munde ud i en fælleserklæring mellem Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet om Unionens lovgivningsmæssige prioriteter for 2022 senere på efteråret.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til IIA'en af 2016 inddrages i dialogen med Kommissionen om det årlige arbejdsprogram, ligesom den senere inter-institutionelle fælleserklæring skal underskrives af formændene for de tre institutioner.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Præsentationen og drøftelsen af Kommissionens hensigtserklæring om den lovgivningsmæssige programmering samt Kommissionens årlige strategiske fremsynsrapport ventes ikke i sig selv at have konsekvenser for EU's budget, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Der vil blive taget stilling til konsekvenserne af konkrete forslag, der følger af hensigtserklæringen eller den fælles programmering, når forslagene fremlægges.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det er forventningen, at der vil være bred opbakning til Kommissionens hensigtserklæring samt arbejdet med den lovgivningsmæssige programmering. Det er samtidig forventningen, at Rådet vil notere sig Kommissionens årlige strategiske fremsynsrapport.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at Kommissionens hensigtserklæring vedrørende Kommissionens arbejdsprogram for 2022 samt den lovgivningsmæssige programmering afspejler prioriteterne i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for 2019 – 2024, og finder det desuden vigtigt at sikre et godt samarbejde mellem institutionerne om det løbende lovgivningsarbejde. Regeringen noterer sig Kommissionens præsentation af den årlige strategiske fremsynsrapport og støtter generelt, at Kommissionen indtænker strategiske fremsyn i sin politikudvikling. Regeringen vil vurdere og tage stilling til konkrete lovgivningsmæssige forslag i takt med, at disse fremsættes.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Konferencen om Europas fremtid

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt dokument

1. Resumé

Konferencens første plenarforsamling blev afholdt d. 19. juni i Strasbourg. Der er planlagt afholdelse af yderligere 4-5 plenarforsamlinger i perioden frem til og med marts 2022 samt en række møder i de såkaldte europæiske borgerpaneler. Dertil kommer, at hele Konferencen understøttes af den samtidige gennemførelse af nationale debatter om Europas fremtid. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke detaljerede oplysninger om den kommende drøftelse på rådsmødet. Det er dog den foreløbige forventning, at formandskabet vil orientere om den seneste udvikling, og at Rådet muligvis vil drøfte spørgsmålet om rammerne for de tematiske arbejdsgrupper, der forventes etableret i tilknytning til plenarforsamlingerne.

2. Baggrund

Konferencen om Europas Fremtid udspringer bl.a. af et løfte, som kommissionsformand Ursula von der Leyen afgav i forbindelse med udpegningen af den nye EU-Kommission i 2019. Det var oprindeligt planen, at Konferencen skulle være lanceret i foråret 2020, men starten måtte udskydes pga. COVID-19. De tre EU-institutioner, Rådet, Europa-Parlamentet og EU-Kommissionen offentliggjorde deres ønsker og forventninger til Konferencen sidste år og efter lang tids forhandlinger blev de tre institutioner enige om rammerne for Konferencen. Formændene for Rådet, Europa-Parlamentet og EU-Kommissionen underskrev d. 10. marts 2021 en fælles erklæring, som bl.a. fastsatte tidsrammen og den overordnede struktur for Konferencen. Dermed var den politiske vej banet for at iværksætte den praktiske planlægning af Konferencen.

Forud for Konferencens officielle åbningsceremoni d. 9. maj 2021 i Strasbourg blev Konferencens centrale, digitale platform for borgerdialogerne lanceret d. 19. april. Efterfølgende er der blevet afholdt både en borgerbegivenhed i Lissabon d. 17. juni med deltagelse af medlemslandenes borgerrepræsentanter, og den første plenarforsamling d. 19. juni i Strasbourg.

Der er planlagt afholdelse af yderligere 4-5 plenarforsamlinger i perioden frem til og med marts 2022 samt en række møder i de såkaldte europæiske borgerpaneler. Dertil kommer, at hele Konferencen understøttes af den samtidige gennemførelse af nationale debatter om Europas fremtid.

Konferencens bestyrelse, som har ansvaret for den daglige ledelse af Konferencen, har afholdt en række møder, senest d. 19. juli 2021. Bestyrelsen har bl.a. vedtaget forretningsordenen for Konferencen og senest ændret den med 16 ekstra pladser fordelt på regionale og lokale myndigheder og arbejdsmarkedets parter. Bestyrelsen forventes desuden at skulle tage stilling til rammerne for de tematiske arbejdsgrupper, der forventes etableret i tilknytning til plenarforsamlingerne.

Danmark har været blandt initiativtagerne til et fælles indspil til Konferencen i form af et non-papir sammen med 11 andre medlemslande, som deler de danske ambitioner om, at Konferencen skal fokusere på at fremme et effektivt EU, der leverer konkrete, politiske resultater til gavn for borgerne. Non-papiret fastslår desuden, at Konferencen bl.a. også bør have til formål at øge EU's demokratiske legitimitet, herunder gennem øget åbenhed om EU's

lovgivningsarbejde samt ved at overveje muligheder for at styrke de nationale parlamenters rolle i EU's daglige arbejde.

3. Formål og indhold

Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke detaljerede oplysninger om den kommende drøftelse på rådsmødet. Det er dog den foreløbige forventning, at formandskabet vil orientere om den seneste udvikling, og at Rådet muligvis vil drøfte bl.a. spørgsmålet om rammerne for de tematiske arbejdsgrupper, der forventes etableret i tilknytning til plenarforsamlingerne.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog resolutioner i både januar og juli 2020 om dets ønsker og forventninger til Konferencen. Parlamentet lagde her op til, at Konferencen beskæftiger sig med en bred vifte af emner, heriblandt også en række institutionelle spørgsmål om blandt andet gennemførelse af transnationale lister ved valg til Europa-Parlamentet og udvælgelsen af spidskandidater til posten som kommissionsformand. Europa-Parlamentet tilsluttede sig den 4. marts 2021 fælleserklæringen om rammerne for Konferencen, som formændene for Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen underskrev den 10. marts 2021.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Konferencen om Europas Fremtid ventes ikke i sig selv at indebære statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det kan dog ikke udelukkes, at den afsluttende rapport på Konferencen vil indeholde målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne medføre omtalte konsekvenser, såfremt de følges op med konkrete forslag til beslutninger. Konsekvenserne af disse kan først vurderes, når de konkrete forslag foreligger.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vides endnu ikke med sikkerhed, hvad der bliver fokus for drøftelserne på rådsmødet den 21. september 2021. Det er dog forventningen, at der blandt medlemslandene vil være enighed om Rådets indspil til bestyrelsen om modaliteterne for arbejdsgrupperne i forbindelse med plenarforsamlingerne, og at medlemslandene vil tage formandskabets status på den seneste udvikling til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringens holdning er, at Konferencen så vidt muligt bør fokusere på et politisk indhold og levering af konkrete, politiske resultater via EU-samarbejdet, inden for rammerne af de strategiske prioriteter, som Det Europæiske Råd tidligere har vedtaget, og den eksisterende Traktat. Samtidig bør Konferencens fokus på institutionelle reformer begrænses.

Regeringen vil desuden arbejde for at fremme horisontale målsætninger som en styrkelse af nationale parlamenters rolle og øget åbenhed omkring EU's lovgivningsarbejde. Endvidere er det en prioritet for regeringen, at borgerne inddrages mest muligt, og at de nationale parlamenter har en stærk, selvstændig rolle i Konferencen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. januar 2020, den 8. juli 2020, den 9. oktober 2020, den 21. januar 202, den 11. februar 2021, den 19. marts 2021, 15. april 2021, 6. maj 2021 og 16. juni 2021